

**KARI
HOTAKAINEN
LUONNON LAKI**

LUONNON LAKI

KARI! HOTAKAINEN LUONNON LAKI

Kustannusosakeyhtiö Siltala
Helsinki

Toinen painos

© KARI HOTAKAINEN 2013

ISBN 978-952-234-185-3

Painettu EU:ssa

I

R A S K A U S

Älä kato ittees, kato taivasta.

Miehellä oli punakeltaiset vaatteet ja punainen kypärä. Hän kertoi olevansa ensihoitaja ja pyysi Rautalaa pysymään rauhallisena, vaikka tiesi sen olevan vaikeaa verisessä teräskasassa. Jos ei katso töröttäviä luitaan, vaan pirstoutuneen tuulilasın läpi taivasta, pysyy tajuissaan.

Rautala yritti etsiä miehen puserosta tämän nimeä, ei sitä löytänyt, muisti taivaan. Se oli linnuton ja valoisa, äsken siellä oli ollut aurinko, hän muisti sen aamuiset säteet, kun oli käynnistänyt auton lähteäkseen katsomaan vanhempiaan maalle sadan kilometrin päähän.

Mies kurkotti lähemmäs ja kertoi, että Rautalan irrottamiseksi autosta tarvitaan erikoistyökaluja ja että siihen menee vielä jonkin aikaa. Mies kertoi antavansa mahdollisimman pian jotain kipulääkettä. Rautala nyökkäsi ja teki sen mikä oli kielletty: katsoi itseään.

Luut olivat lähteneet omille teilleen, murtautuneet lihan läpi vapauteen, ne olivat tehneet talvipusakkaan reikiä ja vilkuilivat niiden läpi kuin paistin sisältä. Mustat

farkut olivat punaista rähmää. Rattiin retkahti pää, taju lähti.

Kohta Rautala hätkähti teräksiseen, kovaan ääneen, lähtikö se jostain isosta työkalusta, lähti. Auton ovia leikkattiin. Eikö auto ollut jo tarpeeksi rikki?

Joku sanoi, että sadan kilometrin päässä odottivat maan parhaat ortopedit ja leikkaussalin henkilökunta, kaikki valmiina teitä varten, pysykää rauhallisena. Pelastushelikopteri on tulossa. Vain elokuvissa on helikoptereita. Ja lapsuudessa siinä maatalousnäyttelyssä, johon isä vei. Helikopteri teki yleisölennätyksiä, mutta isällä ei ollut varaa nostattaa poikaansa muiden yläpuolelle.

Rautala istui teräksen keskellä ja vapisi kuin lapsi, joka on ollut pitkään vedessä eikä heti löydä pyyhettä. Ei voinut täristä liikaa, muuten murskaantuneet jalat olisivat lähteneet kokonaan irti vartalosta.

Äsken Rautala oli jutellut tyttärensä kanssa autonsa hurinassa, nyt hän oli maailman keskipisteessä. Tältäkö hyväosaisista ihmisistä tuntui? Kaikki nämä ihmiset yhtä ihmistä varten. Oliko tämä ansaittua vai ansaitsematonta? Minunko vuoksi tämä kaikki? Eivätkö ne tiedä kuka olen, en kukaan. Mitä tämä maksaa? Milloin on eräpäivä? Olenko syyllinen? Räpläsinkö radiota toisella kädellä ja aiheutin tämän kaiken? Tavoittelinko pelkääjän paikalla lojuvaa pastillirasiaa? Elinkö niin, että voin

nyt mennä? Jäikö jotain sanomatta? Voiko pyörätuolissa istuen pelata lentopalloa? Vaikka vain passarina? Voiko vammainen tutustua jalallisiin vai onko vammaisen pysyttävä omiensa, jalattomien seurassa?

Rautala pidätti itkua, itku meni sisään ja hytkytti häntä. Itku on iso eläin. Hytkeytys koski rikkinäiseen kroppaan, Rautala yritti lopettaa sen kuin seinään, mutta seinä murtui ja itku tuli nenästä räkäpärskeinä. Hän ei voinut pyyhkiä nenää rikkinäisillä käsillä. Juuri ennen häpeää jostain tuli paperinenäiliinainen käsi, joka pyyhki.

Tunnetko varpaasi?

En tunne.

Kokeile uudestaan.

En tunne. Minulla ei ole varpaita. Vammaudunko? Nyt tunnen! Ainakin yhden.

Hyvä. Oikein hyvä. Jos tunnet yhden, tunnet ennen pitkää muutkin. Pysy rauhallisena.

Helpotuksen vesi valui silmistä.

Mieleen tuli kaukainen ilta Miran kanssa. Tytön piti kirjoittaa esitelmä eläimestä. Mira oli valinnut strutsin. Isä ja tyttö olivat yhdessä ihmetelleet maailman suurimman linnun kohtaloa. Se ei kykene lentämään, koska ruumiinpainoon verrattuna sillä on aivan liian lyhyet

siivet. Ja vain kaksi varvasta. Strutsin on pysyttävä maassa niin kuin meidän kaikkien.

Kaukainen ilta vaihtui kaukaiseksi päiväksi. Miran piti allekirjoittaa elämänsä ensimmäinen vuokrasopimus. Isästä se tuntui eroanomukselta. Isä mielikuvitteli ääneen sopimuksen tekstin: Täten jätän lapsuuteni ja nuoruuteni ja astun ulos isäni pesästä ja teen tämän kaiken tietoisena siitä, että isä jää yksin, mutta kukaan ei ole vastuussa toisen onnellisuudesta. Miraa nauratti paljon, isää vähän.

Rautala tajusi olevansa elossa. Elossa pitää toimia, hoitaa asioita. Pitää soittaa isälle, että tässä menee vielä tovi, pitää soittaa Miralle, että sovitaan se äskeinen riita ennen synnytystä, kummassa taskussa puhelin, ei voi etsiä kun kädet ovat säpäleinä, punakeltatakki saa soittaa. Ja mikä oli se pitkä puhelinnumero, johon en vastannut, se jossa oli plussa ja paljon nollia ja sitten niitä numeroita? Ja täytyy soittaa sille asiakkaalle, että nyt menee vähän aikaa ennen kuin pääsen poraamaan.

Me ehdimme kyllä hoitaa nämä asiat. Aivan rauhallisesti nyt.

Rautalan mielestä takki ei ymmärtänyt, että asioilla on kiire, muuten kuolema tulee takaisin ja korjaa meidät

tien päältä. Kuolema nojaa elämään, elämä voi kaatua. Kuolema seurustelee elämän kanssa, eivätkä ne koskaan eroa. Nyt kuolema ei tullut, sillä oli muita kiireitä.

Rautala muisti olevansa isä. Hän keskittyi muistamaan kaikki olomuotonsa. Isä. Poika. Maalämpöyrittäjä. Leski. Kummi. Kohta ukki. Melkein kuollut. Hän oli vaikka kuinka monta, hänestä törrötti monta luuta.

Taivaalta kuului säksätystä. Iso, kovaaäninen hyönteinen lähestyi maata, sen siivet pöllyttivät verisen lumen tieltä ojan kinoksiin. Se vaappui hetken paikallaan ja laskeutui isoille, pitkille jaloilleen ja päästi sisuksistaan lisää punakeltatakkeja, jotka juoksivat kyyryssä kohti murskaantuneita autoja. Näytti elokuvalta, oli totta. Kuulosti hyönteiseltä, oli helikopteri.

Joku sanoi Rautalalle, että noin kahdenkymmenen minuutin kuluttua hänet voidaan nostaa autosta, ja siinä samassa tulevat kivut, joille emme voi mitään.

Rautala oli liikkumaton käärme. Hänen jalkansa olivat mutkalla, kädet repsottivat holtittomina, pää oli kumarassa. Hän oli yhtä aikaa elossa ja sokissa. Hän ei tuntenut kipua, vielä. Hän tunsii lääkärin sormet selässään ja niskassaan. Lääkäri puhui niin rauhallisesti, että se teki rauhattomaksi. Rautala muisti, miten hänen äidilleen oli puhuttu sairaalassa aivoverenvuodon jälkeen. Teititellen, rauhallisesti, tyyneästi, lempeästi.

Onko tuo saattopuhetta?

Mitä puhetta?

Niin että kuolenko?

Et.

Vammaudunko?

Rauhoitu nyt. Otamme sinua irti.

Ja hetken päästä kirskahtivat auton katto, ovet ja palkit levälleen, ja hänet nostettiin varovasti paareille: kipu oli tulikuumaa punaista laavaa, joka kihisi avohaavoissa, sitten lähti taju, loppui kipu, alkoi lento.

Pelastushelikopteri nousi ja jätti verisen maan. Rautala heräsi geelivuoteella. Hän oli oppinut, nyt hän katsoi taivasta. Joku sanoi antavansa hänelle morfiinijohdannaisista kipulääkettä.

Lääke tuli, Rautala meni.

Helikopteri humahтели, hoitajan kasvot hajosivat valkeuteen, Rautala pääsi vaivoistaan ja huolistaan ja matkusti tajunnan tuolle puolen, sinne missä ohuet enkelit puhuvat pehmoisia, sivelevät kostealla pyyhkeellä poskia ja juottavat ruokopillillä makeaa hunajavettä, jonka sekaan on lora utettu parasta giniä. Imettyään taivaallista juomaa Rautala kertoi tyttärelleen Miralle, ettei ollut tarkoitus loukata, vaan kertoa vain mielipide Vihreiden suvaitsevaisuuskampanjasta. Mira hymyi isälleen

ja hieroi pulleaa vatsaansa molemmilla käsillään. Rautala kääntyi vanhempiansa puoleen ja kertoi heille, että tarkoitus oli tulla jo viime viikolla, mutta asiakas halusi pumpppunsa heti. Asiakkaat luulevat, että maan sisällä oleva lämpö häviää ellei porata heti perjantaina. Maan sisältä ei häviä mitään, maan päältä häviää kaikenlaisia. Väinö ja Kerttu nyökyttivät päitään, sitten Väinö otti lukulasit ja jatkoi näytelmän lukemista, Kerttu nitkutti pyörätuolinsa kanssa television eteen ja sai sieltä silmilleen uutiset, joissa pääministeri oli niin huolissaan, että syliin teki mieli ottaa. Rautala kääntyi kohti ikkunaa ja näki sinisiä aaltoja ja virheitä palmupuita, missään ei näkynyt tuttuja kuusia, koivuja eikä mäntyjä, hänen kaivurikuskinsa Mika tanssi rannalla salsaa yllään pelkkä lannevaate, tumma mies veivasi musiikkia valtavasta pronssisesta levysoittimesta, miehellä oli nenärensä ja irokeesitukka ja hän kutsui Rautalaa tanssimaan. Rautala kertoi Miralle ja vanhemmilleen lähtevänsä hetkeksi salsaamaan, Väinö sanoi jo käyneensä ja Mira kertoi käyvänsä heti synnytyksen jälkeen. Kerttu heilautti kättään: ensin uutiset, sitten salsa. Rautala kumarsi tanssiin Mikan, joka muuttui hänen edesmenneeksi vaimokseen Leaksi ja yhdessä he menivät salsan sisään kuin hyrrään, heidän jalkansa olivat yhtä, vartalog sulautuivat toisiinsa, mielet kuin kielet maistoivat samaa

maailmaa, pää oli yksi ja sama, korvat kuulivat salsan, silmät näkivät silmät, jalat tunsivat hiekan. Salsan päätyttyä Rautala kiitti Leaa, joka muuttui Mikaksi, joka muuttui Väinöksi, joka muuttui Kertuksi, joka muuttui Miraksi, joka muuttui vauvaksi, joka tuhisi Rautalan käsivarsilla, jotka olivat palmupuun lehdistä käärityt. Rautala ojensi vauvan Miralle, joka lepäsi Peten sylissä, ja Mira sanoi, että kaikki on annettu anteeksi, sanat on pesty puhtaiksi kaikista merkityksistä ja ne ovat nyt kuivumassa leudossa tuulessa eikä niitä laiteta suuhun ennen kuin ne on ajateltu uudestaan. Lepää isä rauhassa morfiinikehdossa liplattavien haapapuiden alla.

Sillä aikaa kun Rautala leijui kaukomailla, häntä valmisteltiin leikkaukseen. Vaatteet riisuttiin, lomakkeeseen merkittiin jokainen vaate silvotuksi. Erilliseen pussiin kerättiin henkilökohtaiset tavarat: pullea, kuiteilla lihotettu lompakko, naarmuuntunut Seiko-merkkinen kello, verinen sormus, Kanta-Hämeen Osuuspankin mainoskynä, avainnippu, Nordean pankkikortti, 5 euroa 60 senttiä kolikoina ja mintulla maustetut nikotiinipurukumit.

Tämän jälkeen tapahtui se, mikä tapahtuu jokaiselle heti sairaalan ovella. Rautalalta vietiin vaatteiden ja henkilökohtaisten tavaroiden lisäksi yksityisyys, asema,

maine, kunnia, menneisyys. Tilalle annettiin puhtaat vaatteet ja tulevaisuus.

Siinä hän nyt makasi teho-osaston vuoteella ja odotti leikkausta. Näytti potilaalta, oli ihminen.

Rautala heräsi ja sai suuhunsa sitruunalla maustetun tikun. Ääni sanoi, että hänen olisi nyt hyvä imeskellä sitä, koska suu oli kuivunut pitkän leikkauksen aikana. Rautala alkoi imeskellä tikkua ahnaasti: tämän avulla olen kiinni elämässä.

Leikkaus oli kestänyt yksitoista tuntia, sinä aikana Rautala oli lennellyt omissa maailmoissaan, kaukana poissa, vaikka makasikin leikkauspöydällä kuin ryhävalas. Koko yön hänen ympärillään oli häärintyt valkotakkisia, viisi tai kuusi, taisi olla jossain vaiheessa seitsemänkin, välissä vaihtuivat vuorot, piti levätä, ei saanut herpaantua kun piti yhdistää hermoratoja toisiinsa ja varmistaa, ettei potilaalle jää elinikäisiä vaivoja kuten sormien nykimistä, ei ole hyvä jos etusormi alkaa omia aikojaan drinkkejä tilata. Ortopedit olivat asentaneet jalkoihin ja käsiin rautalevyjä ja ruuveja, joiden avulla rikkonaisesta, kaikista raajoistaan hetkuvasta potilaasta saataisiin ryhdikäs, jonkin ajan kuluttua omilla jaloillaan seisova ja käsillään elehtivä kansalainen.

Luonnon laki on tuiman vakava ja
jumalallisen humoristinen romaani.

Luonnolla on lakinsa,
ihmisellä luontonsa ja Hotakaisella
näkökulma, jota harvalla on.